

Handläggare
Ann-Christine Dahlén

Datum
2015-04-01

Diarienummer
SCN-2015-0150

Socialnämnden

Överenskommelse mellan Statens institutionsstyrelse (SiS) och Uppsala kommun avseende elevers skolgång under placering vid SiS ungdomshem

Förslag till beslut

Socialnämnden föreslås besluta

att teckna samverkansavtal enligt upprättat förslag

Ärendet

Skolpliktiga barn och unga som vårdas jämlikt lagen om vård av unga (LVU), socialtjänstlagen (SoL) eller som är dömda enligt lagen om slutna ungdomsvård (LSU) och placerade inom SiS får som regel sin skolundervisning på det ungdomshem där den unge är placerad. Dessa barn och ungdomar riskerar i hög grad att skolgången blir avbruten under vistelsen med konsekvensen att de drabbas av ett utanförskap i och med en bristande skolunderbyggnad. Erfarenheten visar att den ordinarie skolan sällan blir involverad i samverkan och samarbete kring barn och ungdomar som av socialtjänsten blir placerade utanför det egna hemmet. Det uppstår glapp både inför, under och efter placering gällande den unges utbildning. Detta trots att alla involverade myndigheter enligt lag (5 kap 1§a SoL, 29 kap 13§skollagen, 2§hälso- och sjukvårdslagen, 6 kap 5§polislagen) är skyldiga att samverka särskilt kring barn som riskerar att fara illa eller som far illa.

Erfarenhet och forskning visar att en väl fungerande skolgång är en avgörande skyddsfaktor för barn och unga som uppvisar sociala problem. Ett särskilt avtal om samverkan är därför angeläget och av stor betydelse som en del i ett led att alla verksamheter ska verka för en obruten skolgång och därmed minskad risk för utanförskap.

Samverkansavtalet (se bilaga 1) gäller mellan å ena sidan den placerande socialnämnden och den ordinarie skolan i hemkommunen och å andra sidan SiS kring utformningen av den enskilde placerade elevens utbildning. Avtalet skall definiera arbetssätt för samverkan där parterna förbinder sig att följa satta rutiner, ansvar och dokumentation i syfte att verka för sammanhängande skolgång. Socialnämnden ansvar är att utse en samordnare för socialtjänsten. Likaså SiS och utbildningsförvaltningen ansvarar för att utse respektive samordnare. Socialnämndens åtagande är därutöver att vara huvudansvarig i att samverkan kommer till stånd för varje enskild elev vid placering inom SiS.

Socialförvaltningen

Jan Holmlund
Direktör

Dnr 1176-2013

Samverkansavtal - Statens institutionsstyrelse (SiS) och Klicka här för att ange text.

Detta samverkansavtal syftar till att etablera och utveckla den samverkan som blir nödvändig då socialnämnden i en kommun ansöker om vård enligt lagen (1990:52) med särskilda bestämmelser om vård av unga (LVU), socialtjänstlagen (2001: 453) (SoL) eller vid verkställighet av dom enligt lagen(1998: 603) om slutna ungdomsvård (LSU). Skolverket skriver kring samverkansskyldigheten kring placerade barns skolgång:

Myndigheternas skyldighet att samverka

All[a] (vår kurs.) skolor är skyldiga att samverka enligt 29 kap. 13 § skollagen. Skyldigheten gäller både huvudmannen för skolverksamheten och den som är anställd i verksamheten.

Myndigheter har en allmän skyldighet att samverka enligt 6 § förvaltningslagen. Varje myndighet ska lämna andra myndigheter hjälp inom ramen för den egna verksamheten.

Socialtjänsten, skolan och hälso- och sjukvården är skyldiga att samverka kring barn som far illa eller riskerar att fara illa enligt 5 kap. 1 § a SoL, 29 kap. 13 § skollagen, 2 § hälso- och sjukvårdslagen och 6 kap. 5 § polisslagen. Socialnämnden ansvarar i första hand för att samverkan kommer till stånd.

Enligt samverkanslagstiftningen kring barn som far illa, ska myndigheterna även samverka med samhällsorgan, organisationer och andra som berörs. Det kan exempelvis handla om fritids- och kultursektorn, ideella organisationer samt andra offentliga och privata företrädare för olika samhällsintressen.

<http://www.skolverket.se/skolutveckling/miljo-och-halsa/samverkan-kring-barn-som-far-illa/samverkan-1.205245>, hämtat 2013-11-02

Bakgrund

Barn och ungdomar som vårdas enligt LVU, SoL, eller som får sin dom enligt LSU verkställd hos SiS, har som huvudregel sin utbildning på ungdomshemmet. Ett utvecklingsområde i arbetet med barn i samhällsvård är att i högre grad involvera den ordinarie skolan i utformningen av elevens utbildning. Samverkansavtalet bygger

Statens institutionsstyrelse

därför på erfarenheten att hemskolan sällan blir involverad i samverkan kring utbildningen för eleven då placering sker. Syftet med en utveckling på området är att åstadkomma en obruten skolgång hos eleven vilken kan öka elevens skolförankring.

I arbetet med placerade barns skolgång poängteras ofta skolan som framgångsfaktor. Företrädare för forskningsvärlden framhåller ofta att frånvaron av skolmisslyckande utgör en skyddsfaktor.¹ En obruten skolgång gynnar därmed elevens skolförankring, elevidentitet och kunskapsutveckling. Skoluppdraget under samhällsvården kan i så fall bidra till att stärka den kanske främsta skyddsfaktorn för en fungerande livsföring och samtidigt reducera riskfaktorn för det omvända.

Samverkan på detta område kan därför ses som en angelägen och prioriterad uppgift som på en och samma gång kan vara en avgörande faktor för placerade barn och ungdomars skolframgång.

Samverkan

Genom samverkan mellan hemkommunen och SiS ungdomshem uttrycks ambitionen att skapa samsyn, förutsättningar och rutiner som kan bidra till en obruten skolgång, dvs. en utbildning som förblir sammanhållen trots att eleven blir placerad på institution. Det yttersta syftet med den obrutna skolgången är en förankring i skolan som stärker ungdomens skolidentitet och som bidrar till elevens kunskapsutveckling.

Avtalet definierar ett arbetssätt för samverkan i form av beskrivna rutiner, ansvar och gemensamma dokument. Socialtjänsten ges ett huvudansvar i fråga om att involvera hemskolan och/eller utbildningsförvaltningen.² I fråga om de rutiner som gäller före inskrivning så är dessa framtagna utifrån Socialstyrelsens och Skolverkets vägledning "Placerade barns skolgång och hälsa – ett gemensamt ansvar" samt genom dialoger med såväl företrädare för Skolverket och Socialstyrelsen som företrädare i de större placeringskommunerna.

Överenskommelser i samverkan

Under denna rubrik definieras de delar som utgör samverkansmodellen. Genom avtalets undertecknande förbinder sig parterna att arbeta utifrån delarna i modellen.

¹ Se t.ex. Tideman E, Vinnerljung B, Hintze K & Isaksson A A (2011) Improving foster children's school achievements: Promising results from a Swedish intensive study. *Adoption & Fostering*, 35, 44-56.

² Se också *Socialstyrelsen*, "Stärkt skydd för placerade barn och unga", <http://www.socialstyrelsen.se/nyheter/2013januari/starktstodochskyddforplaceradebarnochunga>

För att möjliggöra samverkan utser undertecknarna, av samverkansavtalet eller den undertecknaren utser – samordnande funktioner på social- respektive utbildningsförvaltning samt på SiS ungdomshem. Kommunernas utbildningsförvaltningar ombeds också utse samordnande funktioner för vägledning respektive elevhälsa, vilka utgör understödjande parter i samverkan. Samordnare för SYV och elevhälsa är framförallt en framgångsfaktor i fråga om att förvaltningen i hemkommunen ges en möjlighet att arbeta mot perspektivet efter utskrivning, dvs. då eleven återvänder till hemkommunen.

Avtalstecknare, kontaktfunktioner och understödjande parter kommer i modellen att sammanställas i ett kontaktregister. Kontaktregistret kommer att administreras av SiS Verksamhetskontor som kommer att etablera rutiner för att uppdatera registret. Genom undertecknandet av avtalet godkänner parterna att kontaktuppgifter till parter och funktioner i samverkan publiceras.

För specialpedagogiska frågor som rör elevers utbildning kan skolan involvera rådgivare på SPSM. Dessa kommer att ha en aktivt närvarande roll i arbetet med placerade barns skolgång. SPSM har i modellen utsett regionala samordnare som kommer att handlägga förfrågan om stöd från kommuner eller ungdomshem. SPSM definieras också som en understödjande part i modellen.

Illustration samverkansstruktur & kontaktregister

Rutiner i modellen

En ambition i utformandet av rutiner och ansvar har varit att i så hög grad som möjligt bygga dessa på ordinarie ansvar och funktioner. Modellen kan därför sägas understryka, förtydliga det ansvar som åligger respektive part genom socialtjänstlagen, skollagen och förvaltningslagen. I rutiner och ansvar ges placerande socialsekreterare samt rektor för elevens hemskola i hemkommunen ett särskilt tydligt ansvar. Rutinerna

tillämpas helt eller delvis beroende på placeringstid eller andra omständigheter kring placeringen. Vid ett omedelbart omhändertagande eller korta akutplaceringar kan det självklart vara svårt att tillämpa modellens alla beståndsdelar.

Nedan följer en beskrivning av de rutiner som tillsammans med dokument utgör arbetssätt i modellen:

Rutin 1 - Före inskrivning

Rutin 2 - Före inskrivning

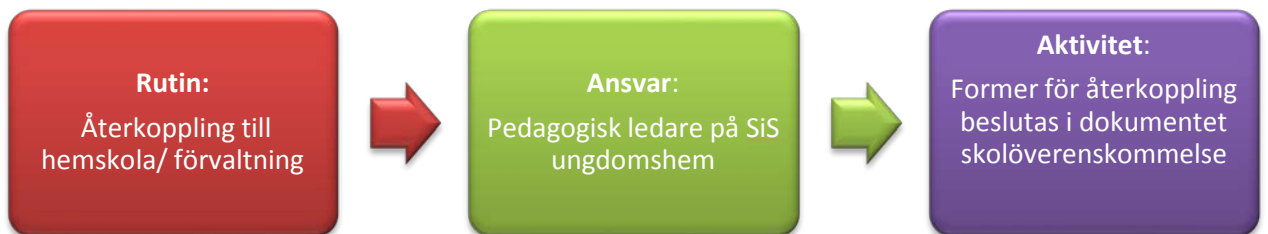
Rutin 3 - Vid ansökan om plats hos SiS

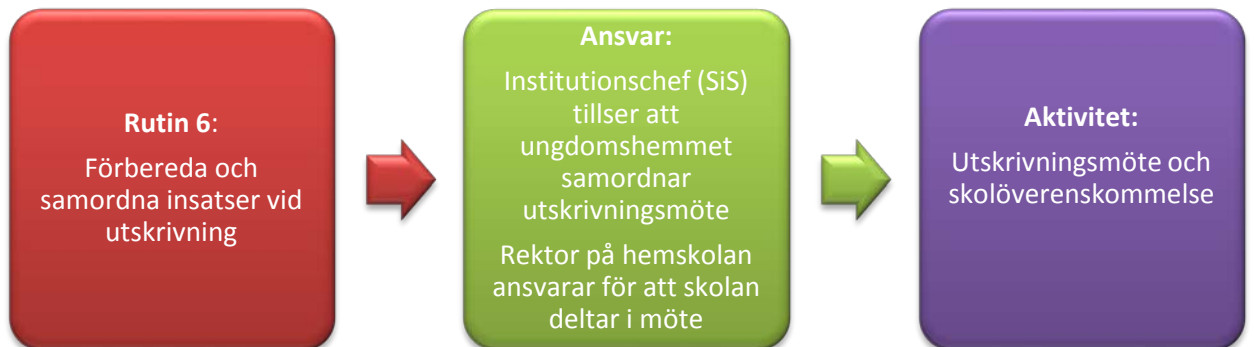
Rutin 4 – Vid inskrivning till SiS

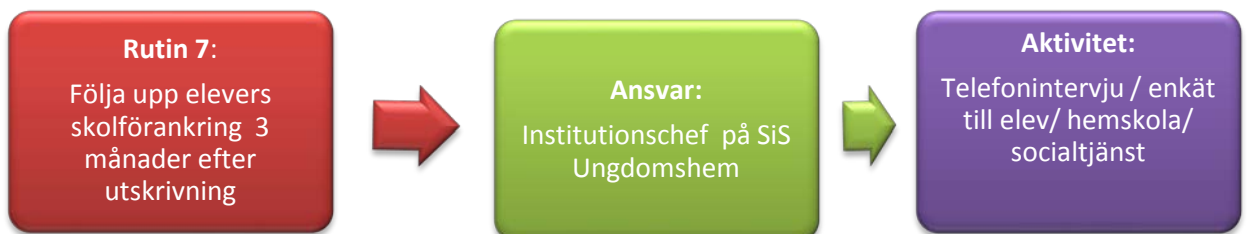
Rutin 5 – Under placeringstiden

Rutin 6 – Inför utskrivning

Rutin 7 – 3 månader efter utskrivning

Gemensamma dokument

För arbetet med modellen har det framtagits dokument för arbetet med placerade barn och ungdomar. Dessa utgörs av:

- 1) Övergångshandling – Detta är ett dokument som används av ungdomshemmet för att efterfråga, sammanställa och överlämna information och dokumentation om eleven i och efter dialog med hemskola och/eller utbildningsförvaltning. Dokumentet utgör i den meningen en checklista för att kvalitetssäkra den pedagogiska dialogen kring eleven.
- 2) Skolöverenskommelse vid inskrivning – En skriftlig överenskommelse om den utbildning eleven ska ha under tiden vid ungdomshemmet. Överenskommelsen upprättas mellan ungdomshemmet och hemskolan. Om det inte finns en given hemskola lyfts frågan till förvaltningsnivån genom samordnarfunktionen på utbildningsförvaltningen.
- 3) Skolöverenskommelse vid utskrivning – En skriftlig överenskommelse där ungdomshemmet kan bistå hemskolan i utformningen av utbildningen efter utskrivning.

Avtalet

Samverkansavtalet gäller tillsvidare. Uppsägning av avtalet görs med tre månaders uppsägningstid.

Parterna är överens om att samverka utifrån den ovan angivna modellen.

För SiS [Klicka här för att ange text.](#)

Namnförtydligande

För utbildningsförvaltningen i [Klicka här för att ange text.](#) Kommun

Namnförtydligande

För socialförvaltningen i [Klicka här för att ange text.](#) Kommun

Namnförtydligande